

פרשת באלציה

יאנוש קורצ'אק, עיונים במורשתו של יאנוש קורצ'אק
חוברת מס' 1, עמ' 151-150
תרגם: ראובן יציב

פְּרֻשַׁת בְּאַלְצִיָּה שׁ

כְּשֶׁבֵּא לְצִיָּה נְתָנָה לִי בְּאַרוּחַת צְהָרִים קְבִיּוֹת, עֲשִׂיתִי לִי מִהוּן רַכְבֹּת וְשַׁחֲקֵי. וְהִיא הַפְּרִיעָה לִי כֹל הַזְּמַן וְהִנֵּה עֲלוּל לְקָרוֹת אֶסוֹן, כִּי קִבְּיָה אַחַת (הַקְּרוֹן) הַתְּהַפְּכָה. אֲנִי חֹזְרֵתִי וְאִמְרֵתִי לָהּ: "תִּפְסִיקִי", אֲבָל הִיא הִמְשִׁיכָה. כְּעִסְתִּי מֵאוֹד וְהִחְזַרְתִּי לָהּ אֶת הַקְּבִיּוֹת וַיִּכְבֵּר לֹא רְצִיתִי לְשַׁחֵק, כִּדִּי שֶׁהִיא לֹא תִתְעַרֵב בְּעַנְיָי. אַחֵר כִּדִּי רִיבְצָה נְתָנָה לִי אֶת הַקְּבִיּוֹת שְׁלָהּ, וְשׁוֹב הַתְּחַלֵּתִי לְשַׁחֵק. וּבֵּא לְצִיָּה שׁוֹב הַפְּרִיעָה לִי, וְלָכוּן הִגְשֵׁתִי נִגְדָה תְּלוּנָה [לְבֵית הַדִּין] אַחַת וּלְתַמִּיד. עֲכָשׁוּ הִיא מְסַפֶּרֶת סְפוּרִים שֶׁהֲצִיָּקָה לִי כִּי שָׂרְקֵתִי, וְעַל יָד הַשְּׁלַחַן אֶסוֹר לְשָׂרֵק. וּבָכוּ, זֶה פְּשׁוּט שְׂקָר. כִּי אֲנִי עֲשִׂיתִי מִגְּפֻרוֹרִים תִּחְנֶה, אִזּוֹ כְּשֶׁהִרְכַּבְתָּ זֶזָה הַקְּטָר חֵיב קִצַּת לְצַפְצָף. וְהִיא הָרִי יִכְלָה לְהַגִּישׁ תְּלוּנָה נִגְדֵי לְבֵית הַדִּין, וְלֹא לְהַפְּרִיעַ לְשַׁחֵק. כֹּל [יוֹשְׁבֵי] הַשְּׁלַחַן יִכּוּלִים לְהַעֲדִיד, חוּץ מִזּוֹסְקָה, כִּי גַם הִיא הַפְּרִיעָה לִי, אֲבָל לֹא כֹל כִּדִּי.

אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִהַשּׁוֹפְטִים שִׁישְׁפְּטוּ דִין צָדֵק בְּעַנְיָי, כִּי בְּאַלְצִיָּה מְפָרִיעָה לִי לְתַקּוֹן אֶת דְּרָכַי, כִּי כְּאֲשֶׁר אֲנִי מְשַׁחֵק וּמְקִים רַעַשׁ, מְקַבֵּל כֹּל הַשְּׁלַחַן בְּגִלְלֵי הָעֵרָה עַל הַפְּרָה, וְגוֹצֵה כּוֹעֵסֶת עָלַי וְלֹא נֵעִים לִי [בְּגִלְלֵי זֶה]. וְרוֹזְיָה מְצַטְעֶרֶת וְגַם זֶה לֹא נֵעִים לִי. וְכִּאֲשֶׁר אֲנִי רוֹצֵה לְשַׁחֵק בְּנִימוּס, אִזּוֹ בְּאַלְצִיָּה לֹא נוֹתְנָת.

בְּכַבּוֹד,

ה' גולדשמיט

הַצְּטַדְקוֹת שֶׁל בְּאַלְצִיָּה

אָדוֹן דּוֹקְטוֹר הַגִּישׁ נִגְדֵי תְּלוּנָה לְבֵית הַדִּין, כִּי הַפְּרִיעָתִי לוֹ בְּמִשְׁחָק. אָדוֹן דּוֹקְטוֹר הַתְּחִיל לְשָׂרֵק וְלָרַעַשׁ כְּאֵלוֹ רַכְבֹּת נוֹסְעוֹת. אִזּוֹ אֲנִי הִסְתַּרְתִּי בִּידִי כִּדִּי שֶׁהִרְכַּבְתָּ לֹא תוּכַל לְנָסֵעַ. וּבְכִלְלֵי אָדוֹן דּוֹקְטוֹר מְשִׁתּוֹבֵב וַיֵּשׁ לָנוּ כְּבָר הָעֵרָה שְׁנִיָּה עַל הַפְּרָה בְּגִלְלֵי אָדוֹן דּוֹקְטוֹר. וְכִשְׁאֲנִי מְעִירִים לְאָדוֹן דּוֹקְטוֹר, אִזּוֹ הוּא מוֹצִיא לְשׁוֹן וְאוֹמֵר, תִּגְיִשׁוּ אוֹתִי לְבֵית הַדִּין. רֵאשִׁית, אֶסוֹר לְשַׁחֵק עַל יָד הַשְּׁלַחַן, כִּי אָדוֹן דּוֹקְטוֹר נוֹתֵן דְּגָמָה. אוֹ לְפַעֲמִים אָדוֹן דּוֹקְטוֹר אוֹמֵר שְׂאֵם אֲקַבֵּל סְעִיף 300, אִזּוֹ אֲנִי אֲשֵׁב מֵאַחֹר הַסֵּלֶם אוֹ בְּבֵית הַשְּׂמוּשׁ. אָדוֹן דּוֹקְטוֹר אוֹמֵר שֶׁהוּא מְשִׁתְּדֵל, אֲבָל מְשַׁחֵק עַל יָד הַשְּׁלַחַן. לוֹ הִנֵּה הָאָדוֹן דּוֹקְטוֹר מְשִׁתְּדֵל, לֹא הִנֵּה לוֹקֵחַ יְלָדִים לְשַׁלַּחַן וְלֹא הִנֵּה מְתַכְתֵּשׂ אֶתֶם.

בְּכַבּוֹד,

בְּאַלְצִיָּה שׁ [וּוּלְנִקָר]

הצטדקות של אדון דוקטור

באלציה משקרת שהסתירה בידי ומעמידה פני תם, כי למעשה הסתירה הרבה פעמים ולא רצתה להפסיק, גם כשהוצאתי עפרון כדי להגיש אותה לבית הדין, כי חשבה שאני לא אעז להגיש אותה לבית הדין. אבל לי היה מצפון נקי. כי בשקט מתר לשחק. אם באלציה יודעת שאסור, הרי יכלה להגיש בית הדין ולא להתגרות. שקר שהשלחן קבל שתי הערות על הפרה, כי היתה רק הערה אחת. ולא רעשתי אלא עשיתי "פוף", כמו שעושה רכבת. גם גוציה אומרת שהשתפרתי, ולמה באלציה אומרת סתם כל מיני דברים שאמרת? אני באמת לא יודע למה. מיד רואים שבאלציה לא צודקת.

הצטדקות באלציה

אני בכלל לא מעמידה פני תם. בכלל לא חשבת שאדון דוקטור לא יתבע אותי לדין. אדון דוקטור בכלל לא שחק בשקט, ואני לא התגרתי באדון דוקטור. לשלחן כבר היו יותר משתי הפרות, אבל האדון דוקטור לא רשם אותן. אני יודעת שהצדק אתי, כי אסור לשחק ואסור לשרק.

בכבוד,

באלציה שי'

